

کفایت اجتماعی

کودکان مبتلا به بیماری‌های حاد و مزمن

تالیف

دکتر سعید رضایی

www.ketab.ir

انتشارات آوازی نور

تهران-۱۳۹۴

سرشناسه	: رضایی، سعید، ۱۳۵۷
عنوان و نام پدیدآور	: کفایت اجتماعی: کودکان مبتلا به بیماری‌های حاد و مزمن؛ تألیف سعید رضایی
مشخصات نشر	: تهران: آوای نور، ۱۳۹۳
مشخصات ظاهری	: ۱۵۲ ص.: مصور، جدول: ۱۴/۵ × ۲۱/۵ سانتی‌متر
شابک	: 978-600-309-138-2
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۱۲۹-۱۵۲
موضوع	: کودکان مبتلا به بیماری‌های مزمن
موضوع	: مهارت‌های اجتماعی در کودکان
موضوع	: روابط بین اشخاص
رده بندی کنگره	: RJ ۱۳۹۳۳۸۰ ی ۷ع /
رده بندی دیویی	: ۱۹۸۹۲/۳۶۳
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۷۵۷۴۶۸

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

کفایت اجتماعی کودکان مبتلا به بیماری های حاد و مزمن

تالیف: دکتر سعید رضایی

ناشر: انتشارات آوای نور

صفحه آرا: منیرالسادات حسینی

چاپ اول ۱۳۹۴

تیراژ: ۵۰۰ جلد

صحافی: نشاط

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۰۹-۱۳۸-۲

● تهران: خیابان انقلاب - خیابان ۱۲ فروردین - خیابان وحید نفیسی - پلاک ۹۹

تلفن: ۶-۶۶۹۶۷۴۵۵ / نمبر: ۶۶۴۸۰۸۸۲ / همراه: ۰۹۱۲۳۰۰۴۵۵۷

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است

قیمت ۸۵۰۰ تومان

فهرست مطالب

۷	پیشگفتار مولف
۹	کفایت اجتماعی کودکان مبتلا به بیماری‌های اکتسابی و مزمن
۱۱	فصل اول: کفایت اجتماعی و بیماری‌های مزمن
۱۵	کفایت اجتماعی
۲۱	بیماری‌های حاد و مزمن در کودکان
۲۲	دیابت در کودکان
۳۰	آسم در کودکان
۳۴	فیبروز کیسه ای در کودکان
۳۸	حمه‌های تشنجی در کودکان
۴۲	خلاصه و جمع بندی
۴۵	فصل دوم: کفایت اجتماعی و بیماری‌های اکتسابی در کودکان
۴۵	سرطان دوران کودکی
۵۳	صدمات ضربات مغزی
۶۰	درمان و توانبخشی کودکان مبتلا به بیماری‌های اکتسابی
۶۳	خلاصه و جمع بندی
۶۵	فصل سوم: کفایت اجتماعی و اختلال‌های مرتبط با نقایص ژنتیکی
۶۵	وراثت
۶۵	کروموزوم
۶۹	ژن
۷۱	اختلال‌های ژنتیکی
۷۳	سندروم ویلیامز
۸۴	نرو فیروماتوز
۹۲	توبروز اسکروزیس

۹۵	..... سندروم ترنر
۱۰۲	..... سندروم X شکننده
۱۰۹	..... فنیل کتونوریا
۱۲۶	..... خلاصه و جمع بندی

فهرست جدول‌ها

۸۷	..... جدول ۱،۳؛ نشانه‌های بیماری نوروفیبروماتوز نوع یک و دو
۱۱۵	..... جدول ۱،۴؛ ویژگی‌های مشترک اختلال‌های تیک
۱۱۶	..... جدول ۳،۳؛ انواع تیک‌های طبقه‌بندی شده در ویرایش چهارم اختلال‌های روانی
۱۱۸	..... جدول ۴،۳؛ نشانه‌های سندروم تورِت

فهرست شکل‌ها

۷۰	..... شکل ۱،۳؛ ساختار ژن
۷۲	..... شکل ۲،۳؛ الگوی توارث اختلال‌های ژنتیکی
۷۶	..... شکل ۳،۳؛ نقاشی کودک با سندروم ویلیامز
۸۰	..... شکل ۴،۳؛ درک دیداری-فضایی و پردازش چهره‌ای در کودکان با سندروم ویلیامز
۱۰۲	..... شکل ۵،۳؛ جهش در ژن FMR1

فهرست نمودارها

۱۱۸	..... نمودار ۳،۱؛ دامنه سنی افراد مبتلا به تیک

پیشگفتار مولف

علم روانشناسی در قیاس با سایر علوم امروزی، مدت زمان زیادی نیست که پدید آمده با این حال با سرعت شتابنده‌ای که داشته توانسته در بیشتر حوزه‌ها و زمینه‌ها ورود کند و جایگاه شایسته خود را دریابد. علیرغم این به نظر می‌رسد هنوز حوزه‌هایی هست که کمترین حضور را داشته و یا اصلاً ورود نکرده، حوزه توانبخشی روانی - اجتماعی کودکان مبتلا به بیماری‌های حاد و مزمن ژنتیکی و اکتسابی هستند. کودکانی که به هر طریقی از یوغ بیماری‌های مهلک و کشنده‌ای مثل؛ انواع سرطان‌ها می‌شوند و یا با بیماری‌های توان فرسایی مثل؛ حمله‌های تشنجی، آسم، دیابت و... زندگی را به سر می‌برند اما هر یک از این بیماری‌ها علاوه بر رفتاری‌هایی که مستقیماً ایجاد می‌کنند، مشکلات متعددی را نیز بر پیکره جسم و روان کودک مبتلا تحمیل می‌کنند که گاهی بدخیم‌تر از خود بیماری هستند و به تدریج جوهر مهارت‌ها و قابلیت‌های عاطفی - روانی و شناختی - اجتماعی کودک مبتلا را خشک می‌کنند و نقص اجتماعی یا بهتر بگوییم مرگ اجتماعی را برای آنها رقم می‌زند. از این رو به نظرم ضرورت بکارگیری اقدامات روانشناختی به هنگام برای کودکانی که درگیر بیماری‌های جسمی و مغزی مزمن هستند، بیشتر احساس می‌شود و با توجه به نتایج بررسی‌هایی که بر روی کودکان با بیماری‌های مزمن انجام شده، ضرورت این مهم را قویاً تایید می‌کنند و گفته می‌شود

حداقل تاثیر بکارگیری خدمات روانشناختی برای کودکان با بیماری‌های مزمن، پذیرش و سازش یافتگی کودک خانواده وی با بیماری خود خواهد بود.

کتاب حاضر به بررسی کفایت اجتماعی کودکان با بیماری‌های حاد و مزمن پرداخته و در سه فصل مشخص تالیف شده است. در فصل اول کتاب؛ بحث کفایت اجتماعی و بیماری‌های مزمن در کودکان مطرح شده است، در فصل دوم به کفایت اجتماعی و بیماری‌های اکتسابی در کودکان پرداخته شده و فصل سوم نیز؛ کفایت اجتماعی و بیماری‌های ژنتیکی را مورد بررسی قرار داده است. اگرچه در کتاب حاضر به همه بیماری‌ها و اختلال‌های دوران کودکی پرداخته نشده است اما سعی شده برخی از شایع‌ترین و متعارف‌ترین بیماری‌های مزمن کودکان که دارای پیشینه مطالعات از جهت مشکلات اجتماعی و کفایت اجتماعی بودند، معرفی شوند. امیدوارم مطالب کتاب حاضر برای همه عزیزانی که درگیر درمان و توانبخشی کودکان با بیماری‌های حاد و مزمن هستند، ارزنده و آموزنده باشد. به امید روزی که کمتر شاهد بیماری کودکان باشیم.

سعید رضایی

دی ماه ۱۳۹۳

Rezayi.saeed10@gmail.com